

Afscheidsdienst

Preek over Filippenzen 1:6

Te lezen: Filippenzen 1:3-11
10 augustus 1975

Het was al enige tijd geleden dat Paulus uit Filippi vertrokken was en afscheid had genomen van de gemeente ter plaatse. Wat dat betreft waren de Filippenzen en Paulus al een stadium verder dan u en ik. In deze situatie schrijft Paulus: 'Hiervan ben ik ten volle overtuigd, dat Hij, die in u een goed werk is begonnen, dit ten einde toe zal voortzetten, tot de dag van Jezus Christus'.

Wij vinden het belangrijk onze eigen gedachten en ideeën te zien doorleven onder de mensen met wie we gewerkt hebben. Wij vinden het fijn, als andere mensen dankbaar het werk voortzetten waaraan wijzelf zijn begonnen. Soms denk ik wel eens: Wat zou het mooi zijn als over vijf jaar iemand uit de gemeente te Utrecht-Noord tegen me zou zeggen: Die bijbelstudie op zondag na de dienst, waarmee we in uw tijd zijn begonnen, heeft een geweldige vlucht genomen! IJdeluiterij! We willen onszelf bevestigd zien in de voortgang van ons eigen werk! Paulus schrijft niet over de voortzetting te Filippi van zijn werk. Hij schrijft over God die zijn werk voortzet.

In deze sfeer mogen we afscheid van elkaar nemen. Afscheid is voor kinderen van God: Elkaar toevertrouwen in de hand van God die ons leven voor zijn rekening heeft genomen. Ik mag het tegen u, en u mag het tegen mij zeggen: Het goede werk dat God de afgelopen drie jaar in ons is begonnen, zal Hij voortzetten, tot op de dag van Jezus Christus. Of dit een blij en dankbaar afscheid wordt hangt er niet van af of u er in slaagt mijn werk te prijzen en het belang er van aan te tonen. Het hangt er ook niet van af of u aan mij kunt merken dat ik in de afgelopen drie jaar onder u veranderd ben. Want vergist u zich niet. Een voorganger werkt niet alleen aan- en in de gemeente. Een gemeente werkt ook aan de voorganger. Zeker als het de eerste gemeente van een voorganger is.

We mogen al het werk dat we gedaan hebben - ik onder u, en u aan mij - uit eigen handen geven, en leggen in de handen van God. Wat goed was in mijn werk gaat in Gods handen verder. Wat goed was in uw invloed op mij, gaat in Gods handen verder. We behoeven elkaar niet op te hemelen, we behoeven om dit afscheid ook niet triest te doen. Ik mag het blij en vol vertrouwen tegen u zeggen: God zet het goede werk dat Hij in u begonnen is voort, tot op de dag van Jezus Christus. En het goede uit de periode van mijn verblijf ligt in Gods handen. U mag het tegen mij zeggen: Wij zijn er van overtuigd, dat God zijn werk in u voortzet. En het goede in onze invloed op u, ligt in Gods hand.

Gods werk zit vol verrassingen. Wanneer Paulus zijn brief aan de Filippenzen schrijft, zit hij in de gevangenis.

Je ziet Paulus pennen: 'Hiervan toch ben ik ten volle overtuigd, dat Hij, die in u een goed werk is begonnen, dit ten einde toe zal voortzetten, tot de dag van Christus Jezus', en dan van zijn schrijftafel opkijken tegen de kale sombere muren van een cel. 'Verdraaid, is dit de manier waarop God het goede werk in mij voortzet?!' Heeft God hiervoor mij, lang geleden op weg naar Damascus, de ogen geopend voor Jezus Christus? Heeft God hiervoor mij op reis gestuurd om het evangelie te verkondigen? Heeft God mij hiervoor wijsheid en kennis gegeven? Om in de gevangenis te zitten?

Het leven met God heeft voor ons gevoel vaak veel van een ritje in de griezelbaan op de kermis. Je stapt in een wagentje dat zich na het luiden van een bel keurig in beweging zet en gezellig over het kermisterrein tuft. Tot een paar deurtjes in een tent voor je open en achter je dichtklappen, en je ineens in een stikdonkere ruimte bent terecht gekomen. Plotseling maakt het wagentje een scherpe bocht naar links. Dan weer duikt hij pijlsnel naar beneden, waarbij je maag omhoog komt. Wee van schrik en ellende kun je maar één ding doen: Je vastklemmen aan de leuning van het bankje waarop je zit.

Op zijn tocht met God was Paulus terecht gekomen in een gevangenis. Velen slingeren in zo'n merkwaardige bocht uit het wagentje van God. Paulus hield zich in die verrassende wending aan God vast, en deed toen een merkwaardige ontdekking. Hij schrijft hierover in Filippenzen 1:12: 'Ik wil, dat gij weet, broeders, dat hetgeen mij wedervaren is, veeleer tot bevordering van de evangelieprediking heeft gestrekt.' Door zijn gevangenschap hoorden cipiers en mensen van de rechterlijke macht van het evangelie. Andere christenen trokken zich op aan het geloof en de moed waarmee Paulus zijn gevangenschap droeg. God gebruikte een gevangenscel om het goede werk, dat hij in Paulus was begonnen, voort te zetten. Zo machtig en veelzijdig is God in zijn werk!

In elke situatie is God in staat zijn kinderen te gebruiken tot zegen voor anderen. In elke situatie geeft God je iets van zichzelf te ervaren, kan God je laten groeien in het geloof, in de hoop en in de liefde. Wie zich vasthoudt zegt straks verbaasd: 'Dat U zo bent!' Zo zet God zijn werk in ons voort, om ons, zoals Paulus schrijft, overvloedig te doen zijn in liefde, in helder inzicht, in fijngevoeligheid en onderscheidingsvermogen. Om ons rein en onberispelijk te doen zijn tegen de dag van Christus Jezus, vervuld van de gerechtigheid van God.

Er zitten verrassende wendingen in de wijze waarop God het goede werk dat Hij in ons begonnen is, voortzet tot de dag van Christus Jezus. Het komt er op aan, dat je bereid bent om je door God te laten verrassen.

Wanneer ik in deze afscheidsprek iets uit mijn eigen ervaring mag vertellen: Toen ik drie jaar geleden mijn werk onder u begon, was ik juist afgestudeerd. Ik had zo mijn gedachten over wat in het gemeentewerk belangrijk is. Ik had mijn idealen over wat ik in een gemeente tot stand zou willen brengen. Ik meende ongeveer te weten wat mijn sterke en mijn zwakke kanten zijn.

Al die ideeën en idealen zag en zie ik niet alleen maar als studentikoze eigenwijzigheid. Ik heb mijn studententijd beleefd als een geschenk van God. Daarin heeft God zijn goede werk in mij gedaan en mij gevormd. Maar in de afgelopen drie jaar heb ik moeten leren dat God dit goede werk op een voor mij verrassende manier heeft voortgezet.

Wanneer na afloop van de introductiedienst op die 13^e augustus 1972, iemand tegen mij zou hebben gezegd: In deze gemeente zal je het meest voor de mensen betekenen door regelmaat en trouw in huisbezoekwerk, zou ik mijn eerste nacht als voorganger slecht hebben geslapen. Ik zou hebben gedacht: 'Maar God, heb ik hiervoor een doctoraalexamen theologie afgelegd? Zit ik hiervoor vol met allerlei gedachten over geloof en leven? Om heel gewoon bij de mensen thuis te zitten en te luisteren en te praten? Meestal niet eens te praten over theologische onderwerpen, zoals je vanuit je studie zo graag doet. Maar om te luisteren naar en te praten over de kleine, en vaak over de kleinzielige dingen van het leven?'

In de afgelopen jaren heb ik het moeten leren, dat God mij in deze gemeente op deze wijze wilde gebruiken. En ik ben er niet armer door geworden. Ik geloof te mogen zeggen, dat ik er als theoloog ook niet door ben verschimmeld. Ik ben het belang van studie niet gaan relativiseren onder het motto: Het is voor de mensen belangrijker dat je alles weet van ouderdomskwalen en opvoedingsmoeilijkheden dan van de uitverkiezingsleer. En ik heb nog dezelfde liefde voor een diepgaand gesprek over theologische onderwerpen als drie jaar geleden.

Wat God eens in je gewerkt heeft, maakt hij later niet ongedaan. Wel zet God later de werken soms op een verrassende manier in je voort. Als God je dan drie jaar in het zadel van je fiets zet om mensen thuis op te zoeken, moet je dat nemen. Moet je dat dankbaar nemen als de manier waarop God zijn werk in je voortzet.

Als je dat doet, dat is mijn mening, leer je God op een verrassende manier kennen in zijn liefde en macht en wijsheid.

Ditzelfde geldt ook voor u als gemeente: Net als ik moet ook u er voor open staan om door God verrast te worden in de manier waarop Hij het goede werk in u voortzet. Ik mag tegen u zeggen wat Paulus de Filippenzen schreef: 'Hiervan ben ik ten volle overtuigd, dat Hij die in u een goed werk begonnen is, dit ten einde toe zal voortzetten, tot de dag van Christus Jezus.' Dit is natuurlijk iets anders dan: 'Mensen, steek de handen nu maar flink uit de mouwen, dan redden jullie het best met elkaar!' Dit is wat anders dan: 'Ik zie het met de baptisten van de Daelwijcklaan 3 wel zitten. Tandem op elkaar, en over een paar jaar hebben jullie iedere zondag een volle kapel, en een sterke, zelfstandige gemeente.'

Er zit een heel gevoelig verschil tussen het lied dat de gemeente van Jezus Christus zingt: 'Waarlijk Gods Rijk zal op aarde niet worden verborgen', en het lied dat voetbalsupporters zingen: 'Onze club gaat nooit verloren.'

In deze afscheidsdienst moeten we het heel open en eerlijk tegenover elkaar durven zeggen: De positie van de baptisten wijkgemeente Utrecht-Noord is een heel kwetsbare positie.

Na drie jaar in deze gemeente gewerkt te hebben, moet ik dat eerlijk durven zeggen. Dat is niet zielig voor mij. Daar word ik ook niet minder van. Het is niet mijn werk wat voortgezet moet worden, maar Gods werk.

Dat is ook niet pijnlijk voor u. In de gemeente van Jezus Christus mag je geweldig ontspannen met elkaar werken en over het werk praten. Het gaat niet om het werk van de voorganger persoonlijk, of het werk van de ouderlingen. Of het werk van de jeugdleiders. Zodat je geweldig moet oppassen om voorganger of ouderlingen of jeugdleiders niet te kwetsen. Het gaat in de gemeente om het werk van God. In het bedrijfsleven liggen de zaken anders. Wanneer in een bedrijf een directeur met pensioen gaat terwijl de bedrijfsresultaten niet zo stralend zijn, wordt dit in de afscheidsspeeches angstvallig verzwegen. Laten we het fijn houden! Het zou zo zielig zijn voor meneer Jansen!

Ik beleef het heel concreet als een stuk bevrijdende genade van Jezus Christus dat we vanmorgen eerlijk en niemand kwetsend of ontmoedigend tegen elkaar kunnen zeggen: Mensen, ook na afloop van drie jaar voorgangerschap: De positie van de wijkgemeente Utrecht-Noord als zelfstandige gemeente is een riskante positie. God zal het goede werk dat Hij begonnen is in de gemeente, voortzetten tot op de dag van Christus Jezus. Maar hoe? En in welke vorm? Als afzonderlijke wijkgemeente? Of in nauwere samenwerking met de gemeente in Utrecht-Centrum?

Wat ik u in dit afscheidswoord heel dringend wil vragen: Weest u attent op verrassende wendingen in de manier waarop God het goede werk in u wil voortzetten!

In de afgelopen jaren hebben in deze kapel mensen hun geloof beleden, en zijn op deze belijdenis gedoopt. Mensen zijn opgebouwd en versterkt in hun leven met God. Broeders en zusters hebben elkaar in moeilijke periodes van hun leven geholpen. Op de zondagsschool en in de bijbelvakantieweken hebben honderden kinderen uit de omgeving geproefd dat Jezus kinderen liefheeft. Dit en nog veel meer zal God voortzetten tot op de dag van Christus Jezus. Daar staat God persoonlijk garant voor! Het goede werk gaat verder: In u. Door u. In en om u persoonlijk en als gemeenschap. Maar hoe? Dat is Gods zaak! Wanneer u zich als gemeenschap volledig overgeeft aan God, zult u ontdekken, hoe God zijn werk wil voortzetten. Met overgave, met radicale prijsgeving van jezelf aan God, begint het leven van een christen. In deze radicale overgave gaat het leven verder tot op de dag van Jezus Christus. Houd het niet krampachtig vast: De eigen groep. De eigen sfeer. De eigen traditie. De eigen dit en de eigen dat. Ook: de eigen kapel. Het eigen werk. Geef het alles over in handen van God die beloofd heeft zijn goed werk in u voort te zetten. Dan ontvangt u de eigen gemeente met het eigen werk als geschenk uit Gods hand terug. Of God schenkt u een andere vorm van gemeente zijn in dienst aan Hem. Ontdek het! U gaat niet alleen maar een moeilijke of zorgelijke tijd tegemoet. Ook een blijde, avontuurlijk spannende tijd. God wil u tonen op welke wijze Hij zijn werk in u wil voortzetten.

Amen.